

Tostan Sverige

Effektrapport 2018

Föreningens ändamål

Tostan Sverige bidrar genom insamlings- och informationsverksamhet till biståndsorganisationen Tostan Internationals verksamhet för samhällsledd utveckling på den västafrikanska landsbygden. Detta sker främst genom det treåriga utbildningsprogrammet Community Empowerment Program (CEP).

Genom att undervisa om mänskliga rättigheter, demokrati, hälsa och hygien, problemlösning, läsning, skrivning, enkel matematik samt inkomstgenererande projekt ger Tostans utbildningsprogram människor egenmakt och kraft att själva ta itu med olika frågor som rör deras liv. Programmet bidrar till att människor får kunskaper och färdigheter för en hållbar utveckling, förbättrade levnadsvillkor och en positiv social förändring som gör det möjligt att bryta sociala normer som inte är förenliga med mänskliga rättigheter.

Utbildningsprogrammet vänder sig till män, kvinnor och ungdomar. En långsiktig målsättning är att Senegal som första land i Afrika ska upphöra med kvinnlig omskärelse och barnäktenskap.

Organisation

Tostan Sverige är en ideell förening, registrerad i Sverige år 2004. Med hjälp av insamlade medel stödjer Tostan Sverige moderorganisationen i dess arbete för mänskliga rättigheter på den västafrikanska landsbygden. Tostan International som grundades år 1991 är en internationell NGO (enskild organisation) med huvudkontor i Dakar, Senegal. Organisationen har verksamheter i sex västafrikanska länder. Grundare av Tostan är amerikanskan Molly Melching, som varit verksam i Senegal sedan 1974. Tostan betyder genombrott på wolofspråket.

Efter att Tostan Sverige har samlat in medel som täcker kostnaderna för utbildningsprogram i ett visst antal samhällen påbörjas planeringsarbetet tillsammans med Tostans kontor i Senegal. Detta innefattar bland annat att diskussioner påbörjas med byar som anmält intresse för att delta. Överläggningarna, som äger rum mellan Tostans representanter i Senegal och byborna, är viktig eftersom Tostan utgår från lokal kultur, språk och lokala sedvänjor när de planerar utbildningen i samarbete med byborna.

En projektplan, tidsplan och budget utarbetas och ett avtal upprättas mellan Tostan International och Tostan Sverige.

Strategier för måluppfyllelse

Tostan Sverige arbetar huvudsakligen med insamlings- och informationsverksamhet. Organisationens målsättning är att öka kännedomen om Tostans verksamhet i det svenska samhället och därigenom generera ökade intäkter för att kunna finansiera ytterligare Tostanutbildningar i Västafrika. Tostan Sverige arrangerar regelbundna informationsträffar, skickar ut medlemsblad, driver kampanjer och deltar i mässor och andra sammanhang som gynnar målsättningen. Vidare bedriver Tostan Sverige informationsverksamhet via hemsidan, i gymnasieskolor, högskolor, folkhögskolor och har en aktiv Facebook sida.

Tostan Sverige har valt dessa arbetssätt mot bakgrund av organisationens begränsade resurser för marknadsföring. Under 2018 har Tostan Sveriges mediakontakter och informationsverksamhet ökat, vilket kan exemplifieras genom några av årets höjdpunkter.

För att öka kännedomen om Tostan i Sverige har satsningar inriktats på utåtriktade aktiviteter och kampanjer. Fokus på sociala medier har stärkts, vilket manifesteras av 925 följare på Facebook (200 fler än 2017) och 92 inlägg (73 fler än 2017). Dessutom finns sedan juni 2018 Tostan Sverige på Instagram och har redan 1047 följare som har kunnat ta del av 125 inlägg.

Under november och december genomfördes en framgångsrik julkampanj, vilken ökade insamlingen genom ökad synlighet i sociala medier, olika event (MR-dagarna), utskick och nära kontakter med Tostan Sveriges medlemmar och givare.

Tostan Sveriges ordförande deltog i december vid Tostan Internationals styrelsemöte i Dakar, Senegal. I anslutning till besöket gjordes uppföljningar av projekt i Senegal som finansieras av Tostan Sverige.

Resurser

Det mesta arbetet i Tostan Sverige sker på frivillig basis. Arbetsuppgifterna fördelas i första hand inom styrelsen utifrån medlemmarnas kompetens och intresse. För begränsade uppgifter anlitas specialkompetens mot ersättning. Under 2018 har volontärer svarat för följande arbetsuppgifter: uppdatering av hemsidan och IT.

Tostan Sverige har samverkat med Radiohjälpen (partnerskap), HM Drottning Silvias Stiftelse, Futura Foundations, Malin och Lennart Philipsons Stiftelse, Berth von Kantzows Stiftelse, Ricky Neuman med familj, Svenska Petroleum Exploration AB och Fredrik Öhrn och vänner samt med en amerikansk stiftelse för finansiering av projektet The Breakthrough Generation Program.

Under 2018 uppgick insamlade medel till 8 428 tkr. Tostan Sverige överfört 8,2 miljoner

kronor till Tostan International för Community Empowerment Program (CEP) i Senegal, Gambia, Guinea, Guinea-Bissau och Mali. Antalet medlemmar var 256.

Uppföljning av verksamheten

Moderorganisationen säkerställer att projekten genomförs och utvärderas enligt ingånget avtal mellan Tostan International och Tostan Sverige. Resultat och kvalitetskontroll säkerställs genom en organisatorisk struktur. Strukturen är enligt principen bottom-up. På bynivå ansvarar en lärare (utbildad av Tostan i Tostans pedagogiska modell) som bor i byn under projektets tre år. För varje tiotal byar finns en supervisor, som handleder och stödjer lärare på bynivå och på regional nivå finns en koordinator som leder arbetet, följer upp resultaten och rapporterar till det nationella huvudkontoret.

Utvärdering och rapportering görs löpande för varje projekt. Under projektets gång och efter dess avslutning används olika indikatorer för att mäta deltagarnas uppnådda kompetens och involverade personers aktiva deltagande. Exempel på mätbara processer är: aktiva deltagare, passiva deltagare, antal byar, antal bildade bykommittéer, antal byar med program för barn och ungdomar, fungerande nätverk, möten med andra byar inom etablerade sociala nätverk och ledarkompetens som är påvisbar.

Effekterna mäts genom löpande uppföljning av: våld mot kvinnor och barn, lokal demokrati, ökade ekonomiska möjligheter (mikrolån), ökad egenmakt, förbättrade kunskaper i läsning, skrivning, matematik samt miljö- och hälsovård. Projekten avslutas, efter deltagarnas gemensamma beslut, med publika deklarationer om att upphöra med kvinnlig omskärelse, barn- och tvångsäktenskap samt andra sedvänjor som inte är förenliga med mänskliga rättigheter.

Representanter för Tostan Sverige gör uppföljande besök under projekttiden.

Efter avslutade projekt sker revision i Senegal och i Sverige.

Tostan Sverige har god insyn i Tostan Internationals administrativa rutiner, utvärdering och rapportering. Tostan Sveriges ordförande är styrelseledamot i Tostan International. Efter Tostan Sveriges genomgång av projektens resultat och effekter kan synpunkter eller önskemål om eventuella förändringar framföras.

Resultat Tostan Sveriges verksamhet 2018

Under 2018 ökade insamlade medel med 5,3 miljoner kronor. Detta har bidragit till finansiering av 39 pågående projekt, varav tre nya projekt påbörjades under 2018. En stor del av de insamlade medlen har gått till det nya projektet, The Breakthrough Generation Program, vilket finansierar 150 CEP i Gambia, Guinea, Guinea-Bissau och Mali. Dessutom har två projekt påbörjats avseende 6 CEP i norra Senegal och 1 CEP i Saam Njaay (Senegal). Vidare fortsatte de två projekt som påbörjades 1 oktober 2017 och löper till 30 september

2020 och omfattar CEP i 11 samhällen i norra Senegal. Insamlade gåvor och bidrag har gått till avtalsenlig delfinansiering.

Projektet ("Protecting Girls through Community Empowerment in Northern Senegal") som omfattat CEP i 21 samhällen och finansierats av H M Drottning Silvias stiftelse (Care About the Children) och Tostan Sveriges "Pooled-funding", påbörjades 1 oktober 2015 och avslutades under 2018. Projektets övergripande mål var att skydda flickor från skadliga normer som barnäktenskap och kvinnlig omskärelse i norra Senegal. För att nå målen genomförs Tostans Community Empowerment Program i utvalda samhällen.

Utvärderingen visar att projektet har lett till stora positiva förändringar för deltagarna, deras familjer och samhället. Detta tack vare Tostans strategi för organiserad spridning av den nya kunskapen. Det är deltagarna själva som överför detta kunnande till alla i sin egen by och till samlivsbyarna. Från det att den s.k. baseline study gjordes och fram till den slutliga utvärderingen av projektet har det visat sig att stora framgångar har uppnåtts inom områden som mänskliga rättigheter, demokrati och samhällsstyrning, utbildning, hälsa, miljö och ekonomisk egenmakt.

Som ett resultat av Tostans program har deltagande samhällen beslutat att upphöra med kvinnlig omskärelse, barn- och tvångsäktenskap. De har även fått med sig närliggande samhällen i detta förändringsarbete och i december 2018 deklarerade totalt 50 samhällen att upphöra med kvinnlig omskärelse och barn- och tvångsäktenskap.

Dessutom ger kunskaper i läsning, skrivning, enkel matematik och inkomstgenererande projekt ett aktivt deltagande i utvecklingsprocessen. Andra effekter av programmet och utbildning i mänskliga rättigheter är:

- Kvinnor har fått ökad egenmakt
- Bättre hälsa och hygien
- Minskad barna- och mödradödlighet
- Födelsebevis för alla barn
- Registrering för att rösta
- Märkbart förbättrad sammanhållning mellan samhällets invånare
- Kvinnor tar plats som ledare efter utbildningen i mänskliga rättigheter
- Kvinnor är inte längre tysta vid möten utan är delaktiga i viktiga beslut
- Märkbar minskning av våld i nära relationer
- Förbättrade hygienvanor som handtvätt med tvål före måltider
- Renhållningen i byarna förbättras tack vare regelbundna renhållningsdagar
- Kvinnorna besöker oftare vårdcentraler före och efter förlossning

¹ I Pooled-funding ingår Futura Foundations, Berth von Kantzows Stiftelse, Malin och Lennart Philipsons Stiftelse, Ricki Neuman med familj och enskilda givare.